

Kontakt

September 2021

Begroeten

Als de zorg en de angst zijn geweken,
als verwarring en pijn zijn gestild,
wij elkaar zonder twijfels begroeten,
zijn we blij: onze hoop is vervuld.

als we dankbaar en voluit weer zingen
en we delen het brood en de wijn
zal de vrede die wij elkaar wensen
als een groet van de eeuwigheid zijn.

Weet je: alles wat ons heeft getroffen
stelt de vraag hoe nu verder te gaan,
te bedenken, elkaar te beloven
als een nieuw mens in 't leven te staan.

Tot die tijd: dat vertrouwen en liefde
als de bakens zijn langs onze weg.
Leef die hoop, leef Gods wil, leef je roeping,
heel je leven, ja iedere dag.

Noorse tekst: Hans-Olav Moerk
Nederlandse vertaling: Roel Bosch

MEDITATIE

Hoe vinden we rust?

Op het moment dat u dit leest is de vakantieperiode grotendeels voorbij. Terwijl ik dit schrijf begint mijn eerste week van onze vakantie. Mijn gedachten gaan terug naar de dienst van zondag 11 juli jl. waarin ds. Vis uit Werkendam voorgaat.

Velen van ons kijken uit naar de vakantie. Even geen verplichtingen, even tot rust komen. Los proberen te komen van alles wat ons het laatste jaar bezig gehouden heeft. Vooral dít jaar zou ik willen zeggen. De veranderde situatie niet alleen op ons werk, maar ook in de kerk en in de gehele samenleving. Het erg moeten opletten en ons zoveel mogelijk aan de maatregelen moeten houden. Wat kun je daar moe van zijn. En op het moment dat ik dit schrijf lopen de besmettingscijfers in een hoog tempo op, dit nadat er 2 weken geleden flinke versoepelingen zijn ingegaan. Twee weken waarin we weer een beetje lucht kregen. Een beetje rust kregen en vertrouwden dat het de goede kant op ging. Waarin we ook eindelijk weer meer mensen in de kerk konden ontvangen. Wat was het fijn om de mensen weer te zien die we een tijdje hebben moeten missen. Maar de rust en het vertrouwen is snel weg nu er weer grote zorgen zijn.

Ds. Vis had het ook over de vermoeidheid die mensen kunnen hebben. Dan niet alleen het moe zijn aan het einde van de dag na een dag van werken of activiteiten maar moe zijn van zorgen, van verplichtingen, van allerlei dingen die veel energie gekost hebben of nog kosten.

Wat kan dat herkenbaar zijn. Ik moet eerlijk bekennen dat het heel herkenbaar voor mij persoonlijk is. De zorg voor het gezin, het werk, het vrijwilligerswerk en daarbij altijd het gevoel hebben tekort te schieten. Wanneer dat te lang duurt kun je overbelast raken. Dan komt er een moeheid die niet met een paar dagen rust of een paar weekjes vakantie helemaal over is.

Jezus spreekt in Mattheus 11 ook over vermoeidheid. Ds. Vis haalt daarin aan dat Jezus die mensen rust biedt. Rust die dieper gaat dan een paar weekjes vakantie. Hij citeert de verzen uit Mattheus *"Kom naar mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal ik jullie rust geven."*

Hij spreekt daarbij over een juk. Een juk, een houten plank die hard is, die op de schouders gedragen werd. Een hulpmiddel om bijvoorbeeld emmers mee te dragen. Maar dat juk kan te zwaar worden wanneer dat langere tijd gedragen moet worden. Dan zou je dat wel willen afleggen. Maar hoe doe je dat?

In Johannes 3 vers 35 staat: *'de Vader heeft de zoon lief en heeft alle macht aan hem overgedragen'*. Betekent dat niet dat we op God moeten vertrouwen en dus ook op Jezus? Ik moet weer denken aan de beeldspraak met het juk. *"Neem mijn juk op je en leer van Mij, want ik ben zachtmoedig en nederig van hart"*. Misschien zegt die boodschap ook iets over ons. Moeten we hierbij ook niet vaker een voorbeeld aan Jezus nemen? Door zachtmoedig te zijn en nederig. Minder van onszelf vergen en daarbij meer vertrouwen hebben?

Moeten we misschien niet onze zorgen en tekortkomingen meer met Hem delen? In de oude vertaling lees ik in Mattheus 11, vers 29: *"Neemt mijn juk op u en leert van Mij, want ik ben zachtmoedig en nederig van hart, en gij zult rust vinden voor uw zielen. "Wat een prachtige belofte: "en gij zult rust vinden voor uw zielen"*. In de Nieuwe Bijbelvertaling wordt het gezegd met de woorden *'werkelijk rust vinden'*. Naast de fysieke rust die we ook nodig hebben krijgen we een diepere rust. Werkelijk rust vinden betekent dus: echte rust, innerlijke rust. De dag daarna verwijst het bijbels dagboek mij naar Prediker. Het bekende stukje uit hoofdstuk 3: *'voor alles is een tijd'* de tekst gaat verder: *'welk voordeel heeft de mens van alles wat hij met zijn gezwoeg tot stand brengt?'*

Aan het begin van onze vakantie hebben we plannen gemaakt. Deze vakantie willen we onder andere benutten om wat orde op zaken te stellen waar we door het jaar heen niet aan toegekomen zijn. Allerlei dingen spelen weer door mijn hoofd. O ja en achterstallige bezoeken afleggen aan gemeenteleden en familie waar we in het afgelopen jaar terughoudend in moesten zijn. Het wordt weer druk in mijn hoofd.

Dan komt weer die tekst in mijn gedachten: *"Kom naar Mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal ik jullie rust geven"*. Met die gedachten en meer rust in mijn hoofd begin ik aan onze vakantie.

Martha Dank

Vanuit de 'pastorie'

Als ik mijn bijdrage aan dit kerkblad schrijf, is het eind juli. Vlak voor mijn vakantie. In augustus krijgt dit kerkblad vorm, en worden er plannen gemaakt voor de startzondag. Lang van te voren voorbereiden blijft lastig in deze tijd. We weten nog steeds niet altijd goed

waar we aan toe zijn, wat kan en wat (nog) niet. Ik ben wel blij met de contacten die ik steeds meer kan krijgen in de gemeente: gemeenteleden die ik mag ontmoeten in de kerk, vergaderingen die steeds vaker in de kerk worden gehouden, ontmoetingen online en al de nodige bezoeken, in eerste instantie vooral aan kerkenraadsleden. We hopen met z'n allen dat we elkaar meer zullen kunnen ontmoeten, meer contact met elkaar kunnen hebben en het kerkenwerk weer verder kunnen oppakken. Tegelijkertijd is er niet niets gebeurd. We hebben omgezien naar elkaar. Online en in de kerk gevierd. En we gaan nadenken met elkaar over de toekomst van onze gemeente. Wat verlangen we? Wat drijft ons? Wat waarderen we in onze gemeente? Waarin ervaren we hoop? Mogelijk ziet u of jij het somber in voor de kerk. Ik heb een ander idee. Ik zie een zeer betrokken gemeente, gedreven door geloof. Misschien moeten we het soms even weer afstoffen, Gods Geest waait in deze gemeente en blaast dat stof er weer vanaf als het moet. Waar we samen met elkaar in gesprek zullen gaan, zullen we ervaren dat Gods Geest door die gesprekken waait. Dat er meer gebeurt dan alleen de optelsom van onze ervaringen, maar dat waar twee of meer in Zijn naam aanwezig zijn, Hij ook in ons midden is. Dan steekt de wind weer op, zoals een nieuw lied zingt op de melodie van 'God is getrouw':

1. De wind steekt op, de bomen buigen licht.
De vogels voelen zich al meer gedragen.
Zij leven vrij, in zingend evenwicht,
alsof ze weten wat de wind zal vragen.
Vertrouwen, dat gevleugeld zinsverband,
leeft uit Gods hand.

2. De wind steekt op, Gods adem vult het huis.
De mensen wagen zich weer aan verhalen
van wie hen draagt, van wie er aan het kruis
ons toekomst bracht en leerde ademen.
Geloven is een luisterend bestaan,
een samen gaan.

3. De wind steekt op, we steken nu van wal.
De zeilen vangen kracht voor op het water.
Wat ons op zee nog overvallen zal,
wij vissen tot de morgen, want hij staat er:
die ons met brood en vis heeft opgewacht.
Het is volbracht.

Die Geestkracht wens ik ons toe. 'Van U is de toekomst' is het thema van de startzondag, en een thema voor het hele jaar vanuit de landelijke kerk, en wat mij betreft ook van onze gemeente. Dat de toekomst van God is mag ons vertrouwen geven. Wij zijn het niet die de toekomst moeten waarborgen. Wij mogen steunen op het vertrouwen dat God de toekomst borgt. Onze opdracht is ons mee te laten voeren op de adem van Zijn Geest. Naar de toekomst toe. Gaat u mee?

Met een hartelijke groet, ds. Otto Grevink

Kort verslag van de kerkenraadsvergadering van 28 juni 2021

De volgende punten dienen kort besproken te worden. 1. Mondkapje. 2. Registratie kerkgangers. 3. Zingen in de kerk. 4. Koffiedrinken na de dienst. 5. Autodienst. 6. Website.

1. Dragen van mondkapje is niet meer nodig. Wel afstand van anderhalve meter aanhouden. We laten 75 personen toe inclusief de kinderen, exclusief medewerkers. Mochten te veel mensen zich melden zullen kleine aanpassingen nodig zijn. Als overweging denken over sluiting van galerij.

2. Registratie. De poortwachters registreren de gasten op aanwezige lijst. Rooster maken van poortwachters.

3. Zingen. Zolang zorgelijk nog van toepassing is zullen we maximaal 4 voorzangers uitnodigen.

Zij staan op anderhalve meter afstand bij de liturgietafel. Het slotlied, maximaal 2 coupletten wordt door de gemeente meezongen. Het Onze Vader kan hardop worden meegebeden. Indien waakzaam geldt, is gemeentezang weer mogelijk tijdens de gehele dienst. Dan zijn 100 gasten welkom. Bij uitvaarten wordt dan eveneens uitgegaan van 100 aanwezigen. Het ventilatiesysteem van de kerk zal worden door gemeten.

4. Koffiedrinken in de kerk. Voorlopig nog niet. Idee om dit met de startzondag op te starten.

5. Autodienst. Eerst chauffeurs aanspreken over bereidheid.

6. De website moet worden aangepast. Beheerders aanspreken (Henk Hoogendoorn)

Notulen: Matty Zoutewelle

(Zoals u weet zijn de regels inmiddels weer aangescherpt!)

God schenkt ons de overvloed van de aarde en vertrouwt erop dat wij die eerlijk verdelen.

DE JARIGE 75+ IN SEPTEMBER

1 sept.	Dhr. H.P. Snijders,
13 sept.	Mevr. A.L. Brouwers-Diseraad,
13 sept.	Mevr. H.M. Visser-Crielaard,
15 sept.	Mevr. R.H. de Jong-van Reede,
17 sept.	Mevr. J. v.d. Made-Lankhaar
24 sept.	Dhr. W.L. van Pelt,

Namens de gemeente hartelijk gefeliciteerd, en wij wensen u Gods nabijheid in dit nieuwe levensjaar!

De bloemen uit de kerk gingen als bemoediging en groet naar: Fam. Boersma, Fam. Visser, Fam. Rosenbrand, Mevr. Brouwers-Vissers, Fam. van Peer, Mevr. van Zutphen-Smits, Kitty Westerveld.

Nieuws van het bloementeam

Mevrouw Tineke Korpershoek is gestopt met het wekelijks verzorgen van het bloemetje in de kerk. Ze heeft dit tien jaar voor de kerk gedaan en wij willen haar hier hartelijk voor bedanken! Gelukkig hebben we twee nieuwe dames gevonden die het bloementeam komen versterken:

- Mw. Linda Nederveen
- Mw. Marjanne Dekkers.

Deze dames gaan ook de projectschikkingen doen in de kerk. Met dit positieve nieuws gaan wij weer een creatief bloemschikjaar tegemoet.

Namens het bloementeam,
Ellis Vervoorn

MUTATIES

Overleden:

Op 15-06-2021 is overleden mw. Moerman-van Overstraten Kruyse,

Op 26-07-2021 overleed dhr. A. van Wijlen,

Verhuisd:

Dhr. M.J.J. Mandemakers (Mark)
Naar Eindhoven

Nieuw ingekomen:

Fam. G.E. Janssen-Verhagen met hun twee dochters
Liesbeth wat fijn dat je (nu met je gezin) weer terug bent en we
hopen jullie opnieuw in de kerk te kunnen verwelkomen!

Geboorte:

Op zaterdag 31 juli is geboren
Isadee Maria Eva, dochter van
Rosalie en Bart Melis-Lagrouw en
zusje van Eden en Flo. Onze har-
telijke gelukwensen aan het gezin
en de grootouders Armand en Wil-
ly Lagrouw.

NIEUW JASJE

Het is u vast opgevallen: een andere voorkant van Kontakt. De
redactie is blij met de nieuwe vormgeving. Het nieuwe jasje is
geïnspireerd op het oude. Voor u nog steeds herkenbaar in het
geel als ons Kontaktblad.

De Redactie

Startzondag 19 september 2021

In het Kontakt van juli/augustus hadden we nog de hoop dat we
de coronatijd in september achter ons konden laten. Maar helaas,
versoepelingen werden uitgesteld of deels teruggedraaid in onze
kerk. Daarom zal de startzondag ook niet zo gevierd kunnen wor-
den als aanvankelijk werd gedacht.

De dienst gaat natuurlijk gewoon door zoals gepland, maar de activiteiten na de kerkdienst hebben we teruggebracht naar gezellig koffie of thee drinken met elkaar. Als het weer het toelaat buiten, anders zal het binnen plaatsvinden met inachtneming van de geldende regels. Er

is kindernevendienst en peuterdienst. Voor deze dienst moet wel ingeschreven worden en de inschrijving loopt tot 12 september. Dit in verband met de voorbereidingen na de dienst. U kunt zich opgeven op de gebruikelijke manier bij Jan van Wijk, geeft u duidelijk aan dat het voor de startdienst van 19 september is. De dienst begint om 9.30 uur.

Toch zijn we blij dat we het kerkenwerk weer op kunnen starten al moeten we roeien met de riemen die we hebben. Wij doen ons best en het mag ons troosten en bemoedigen dat God de rest doet. (Mocht er in de komende tijd wat veranderen dan is dat te lezen in de zondagsbrief.)

Wij hopen dat we u, jou en jullie in en na deze dienst mogen ontmoeten en begroeten.

Namens de commissie Eredienst,
Dieter Verbeek

Dienst van zondag 22 augustus 2021

Elk jaar is er in de vakantietijd een dienst, die gemaakt wordt door een aantal mensen uit de gemeente, die de geloofsgesprekken begeleiden.

Jan en Riny hebben jaren diensten voorbereid en sinds een jaar of 3 ben ik ook betrokken bij de voorbereidingen.

Op 22 augustus hebben Jan en ik samen de dienst voorbereid en begeleid zonder Riny. Dat was raar en stiekem houd je er toch nog een beetje rekening mee wat Riny ervan zou vinden. Riny kwam altijd naar de voorbereiding met stapels input en veel ervaring, die zij in vele jaren kerkdiensten heeft opgedaan. We hebben heel fijn samengewerkt. Riny gaf dit jaar aan het graag aan ons over te laten, een keuze die we respecteren.

We hebben in de dienst afscheid genomen van Riny als 'partner' bij deze diensten. Jan en Riny hebben samen 30 jaar diensten voorbereid en uitgevoerd, dat is een hele lange tijd. We hebben Riny bedankt voor haar waardevolle inbreng en een mooie bos bloemen namens de kerk bevestigde onze waardering. Riny gaf zelf aan veel energie te halen uit de voorbereiding en de dienst zelf en ze heeft dit altijd met veel plezier gedaan.

Deze keer was het thema: 'In vertrouwen de handen uit de mouwen'. De rode draad in de dienst is vertrouwen in God maar met een duidelijke boodschap dat je er zelf wel wat aan moet doen. We kunnen niet achterover leunen en wachten tot alles is 'overgewaaid' maar actief werken aan een toekomst met vertrouwen. Er is veel veranderd de afgelopen tijd en het is de vraag of de veranderingen blijvend zijn of dat we weer terug gaan naar het 'normaal' van voor de coronatijd.

Er is stilgestaan bij verlies, ook van onze gemeenteleden. In een gesprek met Lotte Lagrouw blijkt het verlies en afscheid van oma mooi maar toch anders door beperkende maatregelen zoals avondklok en beperkt aantal aanwezigen. Jan beschrijft in de verkondiging het verlies van Adje Hoefnagel en haar man. Adje was een heel trouw lid van het koor Laudate Domino. Dat Laudate de laatste eer bewezen heeft door op de Tilburgse weg te staan met 40 koorleden heeft op Jan veel indruk gemaakt.

Er is ook een hoopvolle boodschap in de dienst dat we in vertrouwen de toekomst in kunnen, als we ons richten op Jezus. We hopen van harte dat we binnenkort weer mogen zingen uit volle borst, met elkaar koffiedrinken zonder te hoeven schreeuwen door de afstand en volgend jaar weer geloofsgesprekken mogen hebben in vertrouwde vorm. Dan maken Jan en ik er hopelijk volgend jaar weer een mooie dienst van.

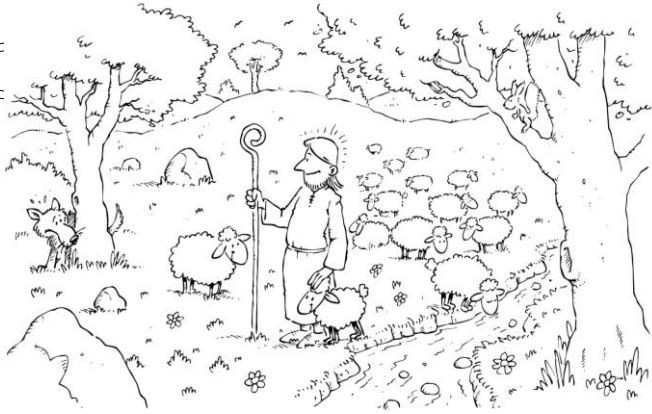
Bedankt voor het vertrouwen en de medewerking aan deze dienst.

Brenda Kerkdijk

Soms verlangen wij,
als de moede hinde
die naar het klare water smacht,
terug naar hoe het was
toen we met zijn allen
vrijuit
naar Uw huis
konden komen
en samen
zonder zorgen
konden zingen
bidden
stil worden
en elkaar
een hand geven.
(Klaas van der Kamp)

VOC

Jezus vertelt:
 'Er was eens
 een herder.
 Hij had een
 grote kudde
 van wel hon-

derd schapen. Maar hij kende ze allemaal, stuk voor stuk. Elk schaap had hij een eigen naam gegeven. Op een dag brengt de herder zijn kudde naar een hoger gelegen weide. Als alle schapen lekker aan het grazen zijn, kijkt de herder eens goed. Hij schrikt. Hij kijkt nog eens. Het is echt waar: hij mist er een, Jenka. De herder bedenkt zich geen moment. De schapen die bij elkaar zijn, kunnen zich wel even redden. Jenka is alleen en machteloos tegenover een leeuw of hyena. Hij rent terug naar beneden en gaat haar zoeken. "Jenka! Jèèèènka!" roept de herder. Hij zoekt en zoekt. Achter bomen, onder struiken. Zelfs onder grote stenen gluurt hij. Heel in de verte hoort hij zwak geblaas. Hij rent op het geluid af. "Dáár ben je!" roept de herder blij. Hij peutert haar los, tilt haar op en duwt zijn neus in haar vacht. "Ik heb je toch zó gemist!" Dan draagt hij haar naar de kudde. Jezus zegt: "En zal ik je eens wat vertellen? In de hemel zijn ze net zo blij als die herder als er iemand, die de weg kwijt was, wordt teruggevonden."

voor de jongeren

Nadat een oude wijze rabbi was gestorven, vroegen de mensen aan zijn leerlingen, wat voor hun meester nu het allerbelangrijkste in zijn leven was geweest. Het antwoord was: datgene waar hij op dat moment mee bezig was. De rabbi gaf aandacht aan

datgene wat hij op dat moment deed. Hij vond het belangrijk om 'in de tijd' te zijn.

Een wijsheidsleraar uit de Bijbel voegt daar nog iets aan toe. Hij zegt dat er voor alles in het leven een geschikte tijd is, een juist moment. Die leraar noemt allerlei voorbeelden.

Er is een tijd om verdriet te hebben, en een tijd om te dansen. Een tijd om dingen te bewaren, en een tijd om dingen weg te gooien. Wij zouden eraan kunnen toevoegen: Er is een tijd om vakantie te vieren, en een tijd om weer naar school te gaan. Dat is nu. Misschien had je wel weer zin in school. Samen fietsen, je vrienden weer zien. Misschien zie je er ook tegen op. Misschien is alles nieuw voor je. Of het is vertrouwd. Hoe dan ook: het is **nu** tijd voor een nieuw schooljaar. Denk af en toe even aan die rabbi. Met aandacht je dingen doen, maakt je leven waardevoller. Of dat nu op school is of in je vrije tijd. Alle goeds dit jaar!

*God,
We staan aan het begin
van een nieuw schooljaar.
Sommigen vinden dat superleuk;
ze hebben er al naar uitgekeken.
Voor anderen is het wennen;
die moeten een drempel over
en zouden best nog wel langer
van de vakantie willen genieten.
Maar hoe we er ook in staan,
nu vraagt de school weer aandacht.
Geef ons allemaal de moed
om er iets goeds van te maken.
En geef ons de kracht om
er vol voor te gaan.*

(Uit de Nieuwe Oase)

Hallo kinderen, jeugd en ouders,

De vakantie zit er (bijna) weer op en we maken ons op voor een nieuw schooljaar. Voor sommigen heel spannend om naar een nieuwe opleiding te gaan of een nieuwe groep met een nieuwe juf of meester. Het is ook weer even spannend of we weer helemaal naar school mogen in vervolgopleidingen of dat we nog naar het scherpje moeten koekeloeren.

We denken wel dat we het jeugdwerk weer kunnen opstarten, maar we zijn nog wel voorzichtig met het vastleggen van data en activiteiten. Het zal wellicht wat trager op gang komen maar we willen jullie niet weer teleurstellen (en onszelf ook niet).

Op **zondag 5 september** starten we wel natuurlijk met de kindernevendienst. We gaan ook weer starten met Jeugdkerk maar weten nog niet precies hoe en wanneer, dat is nog een beetje onzeker. We wachten de vakantie af, de opstart op school en kijken dan wat kan en mag.

We hebben al wel informatie gekregen vanuit Friends, de regionale jeugdclub vanaf 12 jaar. Friends start op **9 oktober met een startevent van 17.00u tot 22.00u**. Sluit je aan op facebook of Instagram om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen van Friends.

De Friendsavonden zijn ook bekend voor komend seizoen:

13 nov. / 11 dec. / 8 jan. / 12 febr. / 12 maart / 9 april / 14 mei / 11 juni. Ga een keer kijken als je nieuwsgierig bent of neem een keer contact op met Nienke Kerkdijk, zij is leiding bij Friends en kan je er alles over vertellen.

Ons eigen jeugdwerk gaat ook weer van start maar daar communiceren we meer over in Kontakt van oktober. Hou de oktobereditie in de gaten.

Kom allemaal naar de **startdienst op 19 september** om het seizoen met elkaar als kerk te starten, jong en oud we horen er allemaal bij!

Groetjes van Brenda Kerkdijk
Namens jeugdraad

Wat doet de generale synode precies?

(Het tweede deel van de uitleg; zie ook Kontakt juli-augustus)

Ter hand nemen van kerk-zijn in de wereld

Daarnaast heeft de synode de taak om *ter hand te nemen wat het leven van de kerk in de wereld kan bevorderen*. Hier wordt de blik van de synode naar buiten gericht, op haar roeping om kerk van Christus te zijn in de wereld, in de samenleving, dichtbij en in de

verte. De synode vervult hier namens alle gemeenten een *verkenkende en initiërende rol*.

Dit werk krijgt vooral gestalte in de deelname van de synode in het werk van de Raad van Kerken in Nederland. Vanuit dat netwerk worden contacten onderhouden met overheidsinstanties, maatschappelijke organisaties en themagroepen rond maatschappelijke vraagstukken. Daar ontstaan initiatieven die de leden van de kerken bewust maken van actuele vragen en gemeenten stimuleren om daarmee aan de gang te gaan. Kerk in Actie – het onderdeel van dienstenorganisatie voor zending, diaconaat en ontwikkelingssamenwerking – levert hierin een belangrijke bijdrage. Zij zorgt er bovendien voor dat de kerk de slachtoffers van onrecht en armoede in de wijde wereld niet uit het oog verliest. Geregeld worden onderwerpen uit deze agenda van de kerk in de wereld behandeld in de synode.

Overige taken

Uit deze kerntaken vloeien twee andere taken voort. Allereerst is daar het *gestalte geven aan de verantwoordelijkheid van de kerk voor de gemeenten*, in het dienen van het algemeen belang van gemeenten en kerk. Intern valt te denken aan de zorg voor de opleiding en toelating tot het ambt van predikant en de dienst van kerkelijk werker of voor de colleges van de kerk voor visitatie, beheerszaken, kerkelijke rechtspraak en kerkorde. Een extern voorbeeld is het (interkerkelijke) contact met de overheid, bijvoorbeeld op het terrein van 'good governance' (ANBI) of recentelijk de coronacrisis. In uitzonderlijke gevallen wordt de synode ook betrokken bij complexe situaties in gemeenten.

Daarnaast heeft de synode tot taak om *de eenheid van de kerk te bevorderen*. Dat gebeurt in het richting geven aan het *kerkelijk gesprek* binnen de kerk over de kernen van kerk-zijn – bijvoorbeeld met het project Kerk2025 en de nota 'Waar een Woord is, is een weg' (2015) – of in het vaststellen van de *kerkordelijke kaders* en regelingen waarbinnen het leven van de gemeenten en de kerk vorm krijgt en zich kan ontwikkelen. En met het beschikbaar stellen van een gezamenlijk *Liedboek en Dienstboek* zorgt de synode ervoor dat het kerkelijk leven binnen onze kerk op een herkenbare (protestantse), ordelijke en stijlvolle wijze kan worden geleefd en gevierd.

Ook naar buiten toe is de synode geroepen om *de eenheid, gemeenschap en samenwerking met andere kerken* te zoeken en te bevorderen. Naast de oecumenische kontakten in Nederland, neemt de synode namens de kerk deel aan het werk van de Wereldraad van Kerken en de Europese en mondiale verbanden van de Gereformeerde en Lutherse kerkfamilies. Regelmatig ontvangt de synode vertegenwoordigers van deze verbanden en kerken in haar vergadering. Omgekeerd nemen leden van het moderamen deel aan internationale conferenties.

De organen van bijstand van de synode

De generale synode kan in de uitvoering van al deze taken natuurlijk niet volstaan met alleen vergaderen. Net als bij een kerkenraad of een classicale vergadering, zijn ook rond de synode veel (hoofden, harten en) handen nodig om haar taken body te geven. Daarvoor is een hele schare van *vrijwilligers* nodig. En gelukkig zijn die vrijwilligers in onze kerk ook steeds weer te vinden. Het verhaal gaat dat de Protestantse Kerk de grootste vrijwilligersorganisatie in ons land is. Daar zijn we dankbaar voor (en ook stiekem trots op).

Ook dat is een kwestie van principe. In onze kerk werken de ambten en de gemeenteleden samen aan de vervulling van de roeping van gemeente en kerk. Dit krijgt onder meer gestalte in de *organen van bijstand* rond de ambtelijke vergadering; zoals plaatselijk een jeugdraad of een werkgroep pastoraat; of classicaal: een commissie voor kerk en Israël of voor toerusting van ambtsdragers. Ook de synode heeft haar organen van bijstand. De leden daarvan worden benoemd door de generale synode.

De dienstenorganisatie

Heel belangrijk is ook de *dienstenorganisatie*, voornamelijk bestaande uit professionals, *ten dienste van de gehele kerk*. Zo is zij verantwoordelijk voor de dienstverlening ten behoeve van de opbouw van de gemeenten, de zorg voor de opleiding en begeleiding van predikanten en kerkelijk werkers, de theologische arbeid van de kerk alsmede haar de missionaire, diaconale en oecumenische opdracht. Ook ondersteunt zij de bovenplaatselijke ambtelijke vergaderingen bij hun werk, treedt zij namens de kerk op als werkgever voor de professionals die in dienst zijn van de kerk en de dienstenorganisatie, en fungeert zij als de penningmeester en

beheerder namens de landelijke kerk. Het bestuur van de dienstenorganisatie, bestaande uit deskundige kerkleden, bestuurt de organisatie, bereidt het door de synode vast te stellen beleid voor en draagt zorg voor de uitvoering daarvan. De dagelijkse leiding is opgedragen aan een *algemeen directeur*, die door de generale synode uit de leden van de kerk wordt benoemd.

De overige organen van bijstand en de colleges

De generale synode laat zich daarnaast bijstaan door de *generale raad van advies (GRA)* en de *raad van advies voor het gereformeerd belijden (RAGB)*. Deze raden fungeren als onafhankelijke adviesorganen van de synode. De GRA dient de synode van advies bij alle agendapunten die in de synodevergadering aan de orde komen. De RAGB richt zich vooral op zaken die betrekking hebben op het kerkelijk belijden anno nu vanuit het gereformeerde perspectief. Wanneer er zaken zijn die het belijden vanuit luthers perspectief betreffen, komt ook de *evangelisch-lutherse synode* in beeld. Deze organen worden indien nodig ook tussentijds geraadpleegd door het moderamen.

Dan is er nog de *Raad van Toezicht voor Protestantse Theologische Universiteit* die in de synode langs komt wanneer er zaken aan de orde zijn die de opleiding van predikanten betreffen. Tenslotte zijn enkele *commissies* actief die namens de synode kerkordelijke taken verrichten, zoals de commissie preekconsenten (voor niet-predikanten) en de commissie steunverlening aan gemeenten (de solidariteitskas).

Hierboven noemde ik al *de colleges* die door de synode in stand worden gehouden voor visitatie, behandeling beheerszaken, bezwaren en geschillen en opzicht. Deze colleges werken op basis van onafhankelijkheid vanwege de specifieke aard van hun werkzaamheden. Zij zijn werkzaam in de classis als classica colleges en landelijk als generale colleges. Tenslotte is er nog het generale college voor de kerkorde.

Wat er leuk is aan de synode?

Het hele *brede palet van het leven en werk* van de hele kerk komt in de synode op tafel. Als synodelid kom je met alle kleuren van protestantse kerk-zijn in aanraking en ontmoet je mensen uit alle hoeken en gaten van de kerk. Dat verrijkt je blik en verdiept je inzicht in de kansen en uitdagingen waarvoor de kerk in haar ge-

heel staat. Vaak sta je aan de wieg van nieuwe ontwikkelingen, zoals de opkomst van pioniersplekken waar het kerk-zijn voor tijdgenoten opnieuw wordt uitgevonden. Of je denkt mee over de vragen waar kleine gemeenten in onze kerk voor staan. En je maakt kennis met kerkvisies of ambtspraktijken waarvan je nog nooit hebt gehoord. Of je raakt in gesprek met een ambtsdrager van een kerk uit de verte.

Maar wat de meeste synodeleden het mooiste vinden, zijn de gesprekken met andere synodeleden waarin de gemeenschap in Christus wordt beleefd en inhoud krijgt.

U moet maar eens een synodelid uitnodigen om over hun ervaring te vertellen. Of u neemt zelf een kijkje in de online-uitzending van een synodevergadering, dan kunt u zien hoe het werkt. U zult zien dat er heel wat te beleven en te leren valt!

Alles over de generale en kleine synode is te vinden op deze themapagina:

<https://www.protestantsekerk.nl/thema/synode/>

Henk Spuijbroek

Hannah

Ik -Tolleke- zit regelmatig in kerk 'De Brug'. Dat hebben we in juni en juli even meegemaakt. We mochten weer met z'n allen naar de kerk. Wat een heerlijke traditie was dat! Er werd zelfs mondjesmaat gezongen. Waarbij Cees 't Lam wel even buiten zijn boekje ging. Tolleke mocht van hem het slotlied meezingen. En hij niet alleen, alle kerkzangers zongen uit volle borst mee. Dat paste echter niet bij de richtlijnen. Maar ja, na '*dansen met Janssen*' is het weer helemaal misgegaan. De besmettingen begonnen de pan uit te rijzen.

De voorzangers konden naar huis. En Tolleke zit thuis weer voor de buis.

Soms moeten er wel luciferstokjes tussen de oogleden om alles te blijven zien. En de volumeknop omhoog om alles te horen tijdens de dienst. Maar laatst ging Tolleke toch ineens rechtop zitten. Niet alleen vanwege de Bijbellezing die over gewoonten en tradities ging. Tussen twee haakjes, Tolleke vindt gewoonten en tradities wel lekker makkelijk. Maar terug naar de kerkdienst;

wat een ongebruikelijk lawaai was er te horen. Wij thuiskijkers konden niet raden wat er in de kerk gebeurde. Eén ding wist Tolleke zeker, dat lawaai past niet bij onze kerkelijke traditie. Maar al snel werd het duidelijk waar dat lawaai vandaan kwam. Er was een erg jeugdige

kerkganger en die was het stil zitten en je mond dicht houden al lang zat. Bovendien had zij maar een saai plaatsje achter in de kerk. Hannah had ook wel zin in die overzichtelijk plek op de preekstoel. Net als haar vader. De aanwezigen in de kerk hadden haar natuurlijk al zien lopen. Tolleke en alle YouTubers moesten raden wat er gebeurde. Tot dat daar ineens een klein meisjeskopje net boven de preekstoelrand verscheen. Dat vond Hannah een interessante plek. Maar toen moest de dienst verder. De traditie bepaalde dat er gepreekt moest worden. En Hannah naar haar moeder terug moest. Maar dat ging niet vanzelf. Wat was het leuk daar op die preekstoel.

Opvoeden? Dat valt niet mee volgens dominee Otto. Maar tradities willen daarbij weleens helpen.

Tot een zondag,
Tolleke Bijbelvast

King of My heart

Het was zondagochtend 13 juni toen ik een deel luisterde van Hour of Power. U weet wel die uitzending vanuit een majestueuze kerk in Californië. Ik werd diep geraakt door de wijze waarop dit lied werd gezongen (door Joslyn Sarshad, begeleid door het virtuele Hour of Power-koor), maar zeker ook door de rijke inhoud van de tekst. Eigenlijk is het niet lastig te vertalen en zeggen mij de Engelse teksten meer, ze hebben een diepere laag.....Om het terug te luisteren:

TRADITIE IS HET
DOORGEVEN VAN HET
VUUR, NIET DE
AANBIDDING VAN DE AS.

<https://www.youtube.com/watch?v=KkxtruSkFFo>

Ik kwam ook bij de Opwekkingsbundel terecht en Opwekking 1 is: Hij is de Koning van mijn hart.....(eigenlijk saviour of my soul – Redder van mijn ziel). Net als in Opwekking ook in Amerika veel herhalingen, maar die leiden m.i. naar de Bron.

Wat een prachtige belofte! Wanneer we ons leven (ons hart) aan Hem geven, dan zal Hij Zijn licht in onze duisternis schijnen en ons naar vrede en rust leiden.

Let the King of my heart
Be the mountain where I run
The fountain I drink from
Oh, He is my song

Let the King of my heart
Be the shadow where I hide
The ransom for my life
Oh, He is my song

Because You are good

Let the King of my heart
Be the wind inside my sails
The anchor in the waves

Oh, He is my song

Let the King of my heart
Be the fire inside my veins
The echo of my days
Oh, He is my song

Laat de Koning van mijn hart
De berg zijn, waar ik naar toe vlucht
De fontein, waaruit ik drink,
O, Hij is mijn lied!

Laat de Koning van mijn hart
De schaduw zijn, waar ik schuil
Het losgeld voor mijn leven.
O, Hij is mijn lied!

Want U bent zo goed!

Laat de Koning van mijn hart
De wind zijn in mijn zeilen
Het anker in de golven.
O, Hij is mijn lied!

Laat de Koning van mijn hart
Het vuur zijn in mijn aderen
De echo van mijn dagen.
O, Hij is mijn lied!

Henk Spuijbroek

“GEDENKT UW VOORGANGERS” (37)

Ds. G.H. de Jonge (1922-1924)

Geert Hendrik de Jonge werd op 7 juni 1875 in de pastorie in Driesum (Fr.) geboren. Zijn vader was daar christelijk gereformeerd predikant. Geert groeide op in Enkhuizen, bezocht in Dordrecht het gymnasium en ging in Kampen theologie studeren. *Hij*

was een statige rijzige jongeman met een donkere rechtopstaande kuif, een open gelaat, een vriendelijk oog, een prettige schalkse lach, een frisse humor en een oprecht karakter. Hij was wat wij noemen een 'getapt' student.'

Op 5 oktober 1902 werd hij predikant in het Zuid-Hollandse Langerak. Daarna diende hij de gemeentes van Zonnemaire, Dwingelo, Scharnegoutum, Wapenveld, Naarden, Sprang-Capelle, Lutjegast en Tzum. Dus in alle provincies, uitgezonderd Limburg, heeft hij als predikant gediend en dat alles in 30 jaar. Hij verklaarde van zichzelf 'zeemansbloed in de aderen te hebben', waardoor hij nooit lang in dezelfde plaats kon blijven. Vanuit Naarden kwam hij naar onze gemeente waar hij zowel de kerk van Sprang als Vrijhoeve-Capelle diende.

Op 3 september 1922 werd hij 's morgens bevestigd door ds. De Vries in de gereformeerde kerk van Sprang en 's middags preekte hij zijn intrede in de kerk van Vrijhoeve. Over de bijna twee jaar dat hij hier predikant was is niet veel bekend gebleven. Hij had geen sterk gestel en moest zich soms laten vervangen, zoals op het kinderkerstfeest in 1923 waarbij zijn vader toen predikant in 's Gravenmoer voor hem waarnam. We lezen in de 'Echo van het Zuiden': *Hij (vader de Jonge) verhaalde een kerstvertelling en stelde de kinderen enige vragen die zij uitstekend beantwoorden konden. Dit tot groot genoegen van de rest van het gezelschap, daarna zongen de kinderen kerstliederen en droegen gedichten voor terwijl er ook versnaperingen rondgingen en een ieder een boekje kreeg. Dat deze middag mede door de hoge opkomst goed geslaagd was behoeft geen verder betoog.*

Ds. De Jonge was een vriendelijke, open man. *'Zijn kracht lag niet in grote welsprekendheid en bijzondere kanselgaven, maar in een prediking van het Woord Gods naar de eis der gereformeerde belijdenis, waarin Jezus Christus het centraal punt was. Door zijn prediking hebben wij het Verbond Gods met Zijn volk leren verstaan. En de vrucht daarvan werd geoogst in volgende jaren'* aldus een broeder uit de gemeente. Op 17 september 1924 nam hij een beroep aan naar Lutjegast en op 18 oktober 1924 preekte hij hier zijn afscheid.

De gezondheid van ds. De Jonge ging steeds verder achteruit. In Lutjegast is hij ook verscheidene keren ziek geweest, zodat hij zijn werk niet kon doen. Zelf vroeg hij de kerkenraad of hij een deel van zijn werk aan de raad mocht overlaten, zoals het regelmatig huisbezoek, waarmee de raad overigens instemde. De geneesheer constateerde namelijk hartzwakte en maande tot voorzichtigheid. In 1928 vertrok hij naar Tzum. Daar zo lezen wij: *nam eerst de ziekte van zijn vrouw (Antje Sluis) zoo toe, dat meermalen het ergste gevreesd werd.*

En in die tijd wierp de Heere ook hém op het ziekbed. Het ging niet meer en op 57-jarige leeftijd moest hij in 1932 zijn emeritaat aanvragen. Hij verhuisde samen met zijn vrouw naar Heerde waar door rustig te leven beider gezondheid toch wat verbeterde. Na nog een tijdje in IJsselstein te hebben gewoond verhuisden ze naar Ulft waar hun enige dochter woonde.

'Op de 18de juli 1938, toen hij op zijn bed nog de postman zag aankomen en aan zijn vrouw vroeg hem aanstonds iets voor te lezen uit een blad dat hem nog altijd interesseerde, zakte zijn hoofd neer, nog een paar zuchten en hij was niet meer'. Hij stierf op 63-jarige leeftijd. Ds. De Jonge werd in Renkum begraven. Zijn zwager ds. Hoek uit Enkhuizen leidde de begrafenis en schreef in het memoriam: *'Op het kerkhof werd naar zijn wensch belijdenis gedaan van ons allerheiligste geloof en baden wij het gebed der Herders. Na ook God eere te hebben toegebracht met gezang keerden wij weer. Zalig zijn de dooden die in den Heere sterven.'*

- wordt vervolgd -

Dieter Verbeek

De collectezak: een zak voor anonieme aalmoezen

(Uit Petrus Magazine, juli 2021)

Geld moet rollen, maar niet over de kerkvloer. Daarom is de collectezak een onmisbaar voorwerp in menig protestantse kerk.

Je ziet 'm zo voor je. Een zware stoffen zak in stemmig zwart, rood, groen of blauw met twee houten handvaten. Of zo'n superhandige met welgeteld drie handvaten om het doorgeven te vergemakkelijken en de kans te verkleinen op onhandige doorgeefpogingen met de burens.

In de eerste protestantse kerken werd het ophalen van de collecte gezien als iets waardigs. Dat was dus niet bestemd voor het gepeupel in de kerkzaal. Diakenen waren vanuit hun waardige ambt bevoegd én verplicht om de collecte binnen te halen. En dat binnenhalen was hard nodig. Aanvankelijk stond er in protestantse kerken een collectebusje bij de uitgang. Daar konden mensen zelf hun gaven aan toevertrouwen. Dit leverde in veel kerken echter niet zo veel op.

Onbespied

Diakenen kwamen op een lumineus idee: wat als ze kerkgangers al tijdens de dienst gelegenheid gaven om rijkelijk te delen van

hun overvloed? Een pragmatische oplossing, want zo was er geen ontsnappingsmogelijkheid meer.

Aanvankelijk werden de gaven – net als bij de katholieken – ingezameld met een open schaal die de gemeenteleden zelf doorgaven. Dat viel uiteindelijk alleen niet in goede aarde bij de calvinistische kerkgangers. Zij zagen geldzaken als persoonlijke kwesties. Bovendien was hun traditie er een van soberheid: méér geld geven dan anderen zou kunnen worden opgevat als te koop lopen met je rijkdom.

Kerkgangers voelden zich dus al snel beschaamd om hun geld - of het gebrek daaraan - open en bloot en in het volle zicht van hun burens in de kerkbank ten toon te spreiden. De oplossing: een geldzak om het geld onbespied in te kunnen doen.

Er kwamen zakken met korte handvaten, die de kerkgangers zelf konden doorgeven. En er kwamen collectezakken aan lange stokken waarmee diakenen en collectanten – met witte handschoentjes aan om splinters te voorkomen – de rijen langs konden gaan.

Vandaag de dag gebruiken steeds meer kerken apps waarmee kerkgangers digitaal kunnen geven aan de collecte.

Dankzij de vele livestreams tijdens de corona-lockdowns is dat alleen maar meer geworden. Toch is de collectezak een blijvertje. Waarschijnlijk om dezelfde reden dat de zak een kleine 200 jaar geleden in het leven werd geroepen: een manier om min of meer onbespied je geld te geven.

Dit is een artikel in de nieuwe serie #Protestants: een serie over verhalen, rituelen, gebruiken en voorwerpen die typisch protestants zijn.

NIEUWE LIEFDE

“Koken kun je als de beste, voor groene vingers kun je bij mijn moeder terecht en de liefde daarvoor moet je je hart volgen,” zei Mirjam toen ze terminaal ziek was en met Rutger over een leven na haar dood begon. Rutger wilde er niets over horen, maar Mirjam ging alweer verder. “En als je ooit weer een nieuwe partner krijgt, laat de mensen dan kletsen of het te snel is of niet, maar vertel het wel meteen aan mijn ouders, het zou pijnlijk zijn als ze het via-via moeten horen.”

Rutger miste Mirjam zeer, laat staan dat hij aan een ander kon denken, maar een jaar na haar overlijden, gebeurde wat hij nooit had kunnen vermoeden. Hij zat nu de terrassen weer open waren en ze de lokale ondernemers wilden steunen met een groepje van de kerk het programma van de startzondag aan een tafeltje voor te bereiden. Terwijl hij het thema ‘Van U is de toekomst’ met de pianiste besprak, kreeg hij warme gevoelens voor haar. Totaal in de war was Rutger die avond naar huis gegaan en had hij dagenlang rondjes door zijn nieuwbouwwijk gelopen en weken later toen zijn liefde royaal beantwoord werd, repeteerde hij eindelijk hoe hij dit nieuws aan zijn schoonouders moest vertellen.

De zondag erop ging Rutger na de kerkdienst bij zijn schoonouders op de koffie en begon hij eerst over zijn groene plant in de vensterbank, die je niet te veel en niet te weinig water moest geven, dat was zoals zijn schoonmoeder altijd zei een kwestie van aanvoelen. En toen ze hem met haar blauwgrijze ogen onderzoekend aankeek, was hij misschien nog wel nerveuzer dan toen hij als achttienjarige voor het eerst bij Mirjam thuis mee at en net zo kleurde als de bietjes op zijn bord. Zijn schoonmoeder nam een slok van haar koffie, wisselde een blik met haar man en zei zodra Rutgers hoge woord eruit was: “Wat zijn we ondanks alle gemis blij voor je, Mirjam en jij hebben elkaar jarenlang zoveel liefde

gegeven, dat mag jij nu rijkelijk aan je nieuwe vriendin doorgeven.”

Christine van Reeuwijk

Psalmen2Go

Neem de tijd om God te ontmoeten in de psalmen. Geniet van zijn schepping en kom op adem.

Met dit boek ga je vijftien keer op weg met een psalm. Aan de hand van korte vragen en creatieve schrijfopdrachten ga je stap voor stap van hoofd naar hart naar handen.

Kies zelf een mooie wandelroute en denk na over de bijbeltekst en de vragen, samen of alleen.

Marian van der Zwaag is eigenaar van GoBoom – vernieuw, groei & bloei. Ze ontwikkelt interactieve beleef- en bezinroutes voor jong en oud, die de deelnemers een moment van rust en bezinning bieden.

Meer info of een inblikexemplaar: <https://goboom.nl/onderwijs/>

